

(23944) İlkokul 4. Sınıf Düzeyinde Disiplinli Zihin Özellikleri Ölçeği Geliştirme Çalışması

İJLAL OCAK ¹, KEREM İÇEL ²

¹ AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ

² AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ, SOSYAL BİLİMLER ENST.

keremicel@hotmail.com

Bu çalışmanın amacı, Gardner (2006)'ın ortaya koymuş olduğu beş zihin modelindeki disiplinli zihin alanında ilkökul 4. sınıf öğrencilerinin disiplinli zihin özelliklerini ortaya koyan bir ölçek geliştirmektir. Çalışmanın evrenini Afyonkarahisar merkez ilçede 2018-2019 eğitim öğretim yılında öğrenim görmekte olan 4558 ilkökul 4. sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemini ise ilkökul 4. sınıfa devam etmekte olan 400 öğrenci oluşturmaktadır. Bu çalışmada, öncelikle ilgili alanyazın taranmıştır ve disiplinli zihin özellikleri 5 tema altında incelenmiştir. Belirlenen temalara göre açık uçlu sorular oluşturularak uzman görüşüne başvurulmuştur. Ardından 138 adet ilkökul 4. sınıf öğrencisine açık uçlu sorulardan oluşan form dağıtılarak cevaplamaları istenmiştir. Elde edilen cevaplar ışığında 64 maddeden oluşan bir madde havuzu elde edilmiştir. Benzer olan maddeler, uzman görüşüne başvurularak araştırmacı tarafından madde havuzundan çıkarılarak 50 maddeden oluşan deneme formu elde edilmiştir. Deneme formu, ilkökul 4. Sınıfa devam etmekte olan 400 öğrenciye uygulanmıştır. Elde edilen veriler bilgisayar ortamına aktarılmış ve analizler yapılmıştır. Elde edilen ölçeğin KMO değeri ,86 olarak tespit edilmiştir. Ölçeğin yapılan açımlayıcı faktör analizi sonucunda ölçek maddelerinin faktör yüklerinin ,303 ile ,786 arasında değiştiği görülmüştür. Yine açımlayıcı faktör analizinde de 5 alt boyuttan ve 27 maddeden oluşan bir ölçek elde edilmiştir. Cronbach Alpha iç tutarlılık ve güvenilirlik katsayısı ,82 olarak bulunmuştur. Cronbach Alpha katsayısının ,70'ten büyük değerde olmasıyla, ölçeğin güvenilir olduğu görülmüştür. Geçerlilik ve güvenirlik çalışması yapılan ölçeğin elde edilen verilere göre geçerli ve güvenilir bir yapıya sahip olduğu ifade edilebilir.

Anahtar Kelimeler : Beş zihin, disiplinli zihin, Disiplinli Zihin Ölçeği (DZÖ), ilkökul 4. sınıf.